

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060101

DOM
2014-02-25
Stockholm

Mål nr
P 8495-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-08-26 i mål nr P 469-13,
se bilaga

KLAGANDE

Miljö- och byggnadsnämnden i Enköpings kommun

MOTPART

F H

SAKEN

Bygglov för ombyggnad av carport på fastigheten X i Enköpings kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen upphäver mark- och miljödomstolens och
länsstyrelsens avgöranden och fastställer miljö- och byggnadsnämndens beslut
den 3 april 2012 paragraf 68/12 i ärende nr 2011-490.

Postadress

Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress

Birger Jarls Torg 16

Telefon

08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

08-561 675 59

Expeditionstid

måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och byggnadsnämnden i Enköpings kommun har, såsom dess talan får förstås, i första hand yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, fastställer nämndens beslut.

Nämnden har i andra hand yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska förklara när man ska sluta göra en samlad bedömning av avvikelser och istället ställa de sökta avvikelserna i jämförelse med tidigare.

F H har motsatt sig ändring.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan är om en om- och tillbyggnad av en befintlig carport är att bedöma som en liten avvikelse från gällande detaljplan.

Miljö- och byggnadsnämnden har anfört att byggnaderna på fastigheten redan strider mot detaljplanens bestämmelser om minsta avstånd till fastighetsgräns och om gruppbebyggelse, samt att vid en samlad bedömning av den sökta planavvikelsen och de tidigare, kan avvikelsen från detaljplanen inte anses som liten, varför bygglov inte kan beviljas.

F H har anfört att de tidigare avvikelserna inte bör påverka bedömningen och att avvikelsen bör tillåtas som liten med hänsyn till att hela området uppförts i strid mot detaljplanens bestämmelse om minsta avstånd till fastighetsgräns.

Det framgår av utredningen i målet att befintlig carport är sammanbyggd med bostadshuset på fastigheten och att avståndet från carportens tak till fastighetsgränsen är cirka 1,2 m. Det framgår också att det planerade garaget kommer att vara bredare och uppta en större yta än carporten varvid avståndet till fastighetsgränsen kommer att bli cirka 0,6 m.

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i mark- och miljödomstolens bedömning att ombyggnaden av carporten till garage utgör en tillbyggnad till huvudbyggnaden och att åtgärden strider mot detaljplanens bestämmelse att minsta avstånd till fastighetens gräns ska vara 4,5 m.

Vid bedömningen av om den planstridiga åtgärden kan bedömas som liten, och därför ändå kan tillåtas, ska det göras en samlad bedömning av den avvikande åtgärd som söks och de avvikelser, som tidigare godtagits vad gäller den fastighet eller det byggnadsverk som åtgärden avser (9 kap. 31 b § andra stycket plan- och bygglagen 2010:900). Eftersom den byggnad som kommer att byggas till och om, redan före planerad åtgärd är placerad mycket närmare fastighetsgränsen än vad detaljplanen föreskriver, kan avvikelserna från detaljplanen vid en samlad bedömning av den sökta tillbyggnaden och tidigare godtagna åtgärder avseende fastigheten inte bedömas som liten. Mark- och miljödomstolens och länsstyrelsens avgöranden ska därmed upphävas och miljö- och byggnadsnämndens beslut fastställas.

Mark- och miljööverdomstolens avgörande får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Peder Munck, tekniska rådet Tommy Åström och hovrättsassessorn Anita Seveborg, referent.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-08-26
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 469-13

KLAGANDE

Miljö- och byggnadsnämnden i Enköpings kommun,

MOTPART

F H

SAKEN

Bygglov

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Uppsala läns beslut den 17 december 2012 i ärende nr 403-2860-12

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 325877

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

BAKGRUND

F H ansökte hos Miljö- och byggnadsnämnden i Enköpings kommun (nämnden) om bygglov för ombyggnation av befintlig carport till garage. Nämnden avslog den 3 april 2012 ansökan om bygglov. F H överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen i Uppsala län (länsstyrelsen) som den 17 december 2012 beslutade att upphäva nämndens beslut och återförvisade ärendet till nämnden för beviljande av bygglov.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har, som det får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolen med ändring av länsstyrelsens beslut fastställer nämndens beslut att avslå bygglovsansökan.

Till grund för sin talan har nämnden i huvudsak anfört följande.

Åtgärden är inte att bedöma som en liten avvikelse. Fastigheterna är idag bebyggda med friliggande villor. Av detaljplanen framgår att området är avsett för flerbostadshus eller gruppbebyggelse. Avstyckning av fastigheterna har skett i strid med plan. Vidare utgör den befintliga byggnadsdelen som föreslås ändras till garage redan idag en avvikelse gällande avstånd till tomtgräns. Då ansökningen medför ytterligare avvikelse från detaljplanen blir de sammanlagda avvikelserna för stora. Åtgärden är inte att se som en liten avvikelse och en planändring måste till stånd för att ett bygglov ska kunna beviljas.

DOMSKÄL

För området som nu är aktuellt gäller en detaljplan antagen av kommunfullmäktige den 23 oktober 2003. Enligt detaljplanen ska på områdets västra del bostäder uppföras. Endast flerbostadshus eller gruppbebyggelse får uppföras. Flerbostadshus får uppföras med en sammanlagd byggnadsarea om högst 1300 kvm. Av planen framgår att komplementbyggnader till bostäder, t.ex. garage/carport, förråd och tvättstuga, ska placeras i områdets östra del. Vidare gäller att huvudbyggnad ska placeras minst 4,5 meter från gräns mot grannfastighet. Uthus får dock placeras närmare grannfastighet efter grannes medgivande.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Enligt 1 kap. 4 § plan- och bygglagen är en ”tillbyggnad” en ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym. Ett skärmtak som är fäst vid byggnaden har ansetts utgöra en sådan byggnadsdel som utökar byggnadens volym (se RÅ 1995:23; jfr. även 9 kap. 4 § första stycket 2 plan- och bygglagen).

Mark- och miljödomstolen konstaterar att den carport som målet rör är sammanbyggd med huvudbyggnaden. Den befintliga carporten är alltså att anse som en tillbyggnad till huvudbyggnaden.

Den i målet ansökta åtgärden innebär att den befintliga carporten kommer att ändras till ett slutet utrymme. En sådan ändring innebär i sig – även om byggnadsarean inte skulle ökas – ytterligare en volymökning av huvudbyggnaden eftersom användningsmöjligheterna ändras genom åtgärden. Åtgärden skulle alltså vara att anse som en ansökan om tillbyggnad till huvudbyggnaden även om byggnadsarean inte skulle ökas genom ändringen. Eftersom ansökningen avser även en utökning av den befintliga byggnadsarean står det utan vidare klart att åtgärden innebär en tillbyggnad.

Eftersom tillbyggnaden av huvudbyggnaden avses ske närmare än 4,5 meter från grannfastigheten strider den mot detaljplanen.

Mark- och miljödomstolen konstaterar emellertid att så gott som hela området är uppfört i strid med detaljplanens bestämmelse om minsta avstånd mellan huvudbyggnad och gräns mot grannfastighet. Flertalet av bostadshusen i planområdet är placerade på eller i vart fall närmare fastighetsgräns än 4,5 meter. Den avvikelser från detaljplan som den nu aktuella byggnationen kommer att medföra får mot den bakgrunden betraktas som liten, och därmed tillåtlig.

Det anförda leder till att överklagandet ska avslås.

Hur man kan överklaga, se [bilaga](#) (DV427)

Överklagande senast den 16 september 2013.

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Åke Söderlind, ordförande, och tekniska rådet Maria Backström Bergqvist. Föredragande har varit tingsnotarien Josefin Ohlson.